



Lietuvos psichologų kongresas

Recenzuota kongreso
medžiaga

2025 m. balandžio 25-26 d.
Vilnius



Lietuvos
psichologų
sąjunga



VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDYKLA

Filosofijos
fakultetas

EuroPsy
Akredituotas renginys 2025/062

Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai:

Lietuvos psichologų sąjunga
Vilniaus universitetas

Mokslo komitetas (pranešimų santraukų recenzentai ir mokslinės programos sudarytojai):

prof. dr. Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė (pirmininkė) (VU)
doc. dr. Arvydas Kuzinas (MRU)
prof. dr. Dalia Antinienė (LSMU)
doc. dr. Giedrė Širvinskienė (LSMU)
prof. dr. Kristina Žardeckaitė-Matulaitienė (VDU)
doc. dr. Loreta Gustainienė (VDU)
doc. dr. Raimonda Petrolienė (LPS)
prof. dr. Reda Gedutienė (KU)
prof. dr. Rimantas Vosylis (MRU)
doc. dr. Roma Šimulionienė (KU)
prof. dr. Saulė Raižienė (VU)

Organizacinis komitetas:

Aina Adomaitytė (LPS)
Skaistė Jurevičienė (LPS)
Gabrielė Gudynaitė (VU)
prof. dr. Antanas Kairys (VU)
dr. Marija Turlinskienė (VU)
doc. dr. Raimonda Sadauskaitė (pirmininkės pavaduotoja) (VU)
doc. dr. Olga Zamalijeva (pirmininkė) (VU)

Už pranešimų turinį atsako pranešimų autoriai. Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai neprisiima jokios atsakomybės, susijusios su pranešimų santraukų kokybe ar informacijos tikslumu.

Copyright © 2025 [Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė, Olga Zamalijeva]. Published by Vilnius University Press
This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.
<https://doi.org/10.15388/LPK2025>

Vilniaus universiteto leidykla,
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete *knygynas.vu.lt*
Mokslo periodikos žurnalai *zurnalai.vu.lt*

DR. JUVENCIJUS LAPĖ (1925–2011) – PSICHOLOGŲ JUDĖJIMO IR PSICHOLOGIJOS STUDIJŲ ORGANIZAVIMO
POKARIO LIETUVOJE SPIRITUS OPERANDI

DR. JUVENCIJUS LAPĖ (1925–2011) – SPIRITUS OPERANDI OF MOVEMENT OF PSYCHOLOGISTS AND ORGANIZATION OF STUDIES
IN PSYCHOLOGY IN POST-WAR LITHUANIA

Albinas Bagdonas* (Vilniaus universitetas).

* albinas.bagdonas@fsf.vu.lt

Pranešimas skirtas svarbaus Lietuvos psichologijos raidai žmogaus – psichologo, dėstytojo, studijų vadybininko Juvencijaus Lapės veiklai pristatyti. 2025-aisiais metais rugsėjo 13 d. J. Lapėi būtų sukakę 100 m., netekome jo 2011 m. birželio 1 d. Svarbesnieji gyvenimo ir veiklos etapai.

1925–1958 – mokymosi ir pirmųjų darbinių patirčių metai. Baigęs Kauno 9-osios vidurinės mokyklos septynias klases įstojo į Kauno mokytojų seminariją, 1946–1947 m. studijavo psichologiją VU, 1947–1953 m. pedagogiką ir psichologiją VPI. Studijuodamas dirbo Vilniaus ir Klaipėdos apskričių švietimo įstaigose, 1953–1958 m. – VPI dėstytojas.

1958–1969 – psichologijos įtvirtinimo Lietuvoje metai. 1958 m. Lietuvos psichologijai buvo lemtingi: įsteigiama LPD, VU atidaroma psichologijos aspirantūra, pirmuoju aspirantu tampa J. Lapė, 1962 m. vadovaujant L. Vekeriui (1918–2001) apginama disertacija Vaizdo formavimas regėjimu ir lytėjimu. 1962 m. pradedamas leisti žurnalas Pedagogika ir psichologija. Nuo pat 1958 m. A. Gučas ir J. Lapė tampa savotišku psichologijos plėtros Lietuvoje tandemu, J. Lapė jame – veikėjas: greitas, efektyvus ir konkretus.

1969–1990 – psichologijos studijų VU organizavimo ir plėtros metai. 1969 m. psichologijos studijos VU – ne tik sėkmingai susiklosčiusių to meto aplinkybių, bet ir dviejų žmonių – A. Gučo ir J. Lapės, gebėjusių pasinaudoti tomis aplinkybėmis, veiklos išdava. To laiko raštuose ir protokoluose šalia Gučo pavardės dažnu kartu aptiksime ir Lapės pavardę. Jis – pagrindinis pagalbininkas, dėstytojas ir pirmojo kurso kuratorius. Jo iniciatyva tobulinama studijų programa palaipsniui iš darbo psichologijos virsta bendrąją psichologija, vėliau suskylančia į kelias dabartines psichologijos magistrantūros specializacijas. Kiek lakstyta į viršininkų kabinetus dėl studentų ar dėstytojų problemų, dešimtmetis (1975–1986) atiduotas Psichologijos katedrai vadovauti, prisidėta prie SPL steigimo, su SPL bendradarbiais (G. Butkienė, M. Rubaževičienė, T. Jovaiša, I. Vanagienė) pradėti profesiografiniai ir ergonominiai tyrimai. Sėkmingai apgina psichologijos disertacijas.

1990–1999 – veiklos VDU metai. Dešimtmetis atiduotas VDU atkūrimui, psichologijos ir kitų socialinių mokslų studijų organizavimui.

1999–2002 – veiklos LTU metai. J. Lapė LTA/LTU docentas.

2002–2011 – gyvenimas sau?

Pagrindiniai žodžiai: Lapė; Gučas; LPD; psichologijos raida; psichologijos studijos.